

[Arbejdsministeren.]

målsætning og metoder. De har givet udtryk for, at vil man bevare selvbestemmelsesretten med hensyn til vilkårene på arbejdsmarkedet, må denne ret udøves på en sådan måde, at lovgivningsmagten ikke opfordres til indgriben. Det er jo ikke bare beroligende talemåder. Man har i praksis arbejdet sig frem i den retning; de i de seneste år afgivne konfliktvarsler har i betydeligt omfang undtaget virksomheder og brancher, der i en given situation ville være af livs- eller samfundsvigtig betydning.

I 1957 erklærede hovedorganisationerne sig indbyrdes enige om, at de i hvert fald ikke ville inddrage dagspressen i sympatikonflikter til støtte for andre områder. I de senest gældende forhandlingsregler mellem Dansk Arbejdsgiverforening og Landsorganisationen De samvirkende Fagforbund henviste parterne selv visse spørgsmål til behandling og endelig afgørelse i fællesudvalg.

Jeg synes, at det bør siges ved denne lejlighed, at der her fra de store organisationers side er tale om en udvikling og en indstilling, som fortjener i folketinget at blive mødt med tilfredshed og respekt i stedet for at blive mødt med forslag om tvungen voldgift.

Endelig skal jeg gøre et par bemærkninger om det tidspunkt, man har valgt til at fremsætte et lovforslag om tvungen voldgift.

Forslaget er fremsat af repræsentanter for partier, der selv er repræsenteret i den af regeringen nedsatte arbejdsretskommission. Det er fremsat på et tidspunkt, hvor kommissionen afventer de meget vigtige drøftelser, hovedorganisationerne for tiden er inde i om nye forhandlingsregler og om en eventuel revision af septemberforliget. Enhver ved, at resultatet af disse forhandlinger kan komme til på afgørende måde at påvirke de forhold, man nu foreslår at lovgive om. Omvendt må enhver kunne tænke sig til, at en gennemførelse af et lovforslag som det foreliggende ville påvirke de forhandlinger, der står på, på en meget ugunstig måde.

Der er ikke noget at sige til, at arbejdsmarkedet nødigt ser sine forhold bragt ind i en partipolitisk strid, der kan sætte lidenskaberne i kog på et tidspunkt, hvor fredelige forhandlinger foregår, og hvor de egent-

lige overenskomstforhandlinger endnu ikke er påbegyndt.

Jeg finder, at man skylder arbejdsmarkedets parter ro til de forhandlinger, der foregår, og at vi med interesse bør afvente de resultater, man kommer til enten ved direkte forhandlinger eller i arbejdsretskommissionen.

Regeringen kan derfor ikke medvirke til en lovgivning af denne art.

Ordføreren for forslagsstillerne (Axel Kristensen): Når man drøfter de former, hvorunder de kollektive arbejdsoverenskomster skal oprettes, tror jeg, at man fra alle sider erkender, at de to parter, arbejdsgiverne og arbejderne, er dem, der har de bedste forudsætninger for at forme overenskomsterne, ikke mindst fordi retsreglerne for forholdet mellem arbejdere og arbejdsgivere er så overordentlig betydningsfulde for produktionens størrelse pr. arbejder, for dens kvalitet og for den meget vigtige tillid og tryghed på arbejdspladserne. Det må også erkendes, at det er af betydning, at ingen af parterne føler sig vilkårene påtvunget. Når alt dette er erkendt, må de to parter i overenskomsten på den anden side indrømme, at forudsætningen for, at man kan give dem den ønskede frihed, er, at der ikke øves uret til anden side, at de, der selv ordner overenskomsterne og skal udnytte friheden, ikke med noget skær af ret kan træffe bestemmelser om konflikter, der går ud over, hvad der er rimeligt over for andre borgere i landet, og at de så også selv må løse opgaven at skaffe en overenskomst, når de forlanger frihed til det.

Når disse principielle bemærkninger er gjort, er det naturligt at gøre den nuværende stilling op. Stillingen er da den, at gennem næsten 30 år har parterne stort taget ikke selv været i stand til at skabe de fornødne overenskomster. Dette har bevirket, at folketinget og regeringen gang på gang har måttet gribe ind, og formen for et sådant indgreb har som oftest været at ophøje et forligsforslag til overenskomst ved lov, en handling, der er dårlig nødhjælp, og som er uværdig for folketinget. Disse tilstande kan ikke fortsætte, og det er nødvendigt at fremkalde en ændring.

Ved en overvejelse af årsagerne til, at parterne ikke har formået at løse opgaven,